

OPERAN

Hållbarhetsredovisning
KUNGLIGA OPERAN

2020

INNEHÅLL

OM KUNGLIGA OPERAN	3
2020 I SAMMANFATTNING	4
VD-ORD	6
ETT ÅR PRÄGLAT AV CORONA	8
OPERANS HÅLLBARHETSARBETE	14
FRÅGOR I FOKUS	16
HÅLLBARHETSMÅL	18
SAMTAL FÖR ÖKAD HÅLLBARHET	20
EN OPERA FÖR ALLA	26
ATT ERBJUDA EN RELEVANT REPERTOAR	27
ATTRAHERA NYA BESÖKARE	28
DIGITAL PUBLIK	30
PUBLIKNÖJDHET	32
TILLGÄNGLIGHET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING	33
UPPDRAG ATT FÖRVALTA OCH UTVECKLA KULTURARVET	34
UTBUD OCH VERKSAMHET FÖR BARN OCH UNGA	36
DISKUSSION OCH FÖRDJUPNING OM AKTUELLA SAMHÄLLSFRÅGOR	40
EN ATTRAKTIV ARBETSGIVARE	42
VARIATION	44
LIKABEHANDLING OCH INKLUDERING	46
KOMPETENSUTVECKLING	46
TRYGG OCH SÄKER ARBETSPLATS	47
FÖRETAGSHÄLSOVÅRD OCH FRISKVÅRD	47
ARBETSSKADOR, TILLBUD, RISKOBSERVATIONER OCH SJUKFRÅNVARO	48
ANSVARSTAGANDE FÖR KLIMAT OCH MILJÖ	50
MINSKAD KLIMATPÅVERKAN	51
MODERNT RESURSTÄNKANDE	53
KEMIKALIEHANTERING	53
ANSVARSFULL EKONOMI	54
EKONOMISKT RESULTAT 2020	55
ÅTGÄRDER MOT KORRUPTION	57
EFTERLEVNAD AV LAGAR OCH DIREKTIV	58
OM REDOVISNINGEN	59
GRI-INDEX	60
REVISORSRAPPORT	64

KONTAKT

Har du frågor om Operans hållbarhetsredovisning?
Skriv till hallbarhet@operan.se

Om Kungliga OPERAN

Kungliga Operan AB (Operan) är Sveriges nationalscen för opera och balett. Operan grundades av Gustav III år 1773 och Operahuset, vid Gustav Adolfs torg i Stockholm, invigdes 1898.

Som nationalscen ska Operan vara den i Sverige ledande institutionen inom opera och balett och ett föredöme för andra vad gäller utveckling, förnyelse och konstnärlig kvalitet samt hantverksskicklighet i ateljéer och verkstäder. Varje år visas ett stort antal uppsättningar; allt från helt nyskrivna produktioner till verk i klassisk tappning.

Verksamheten har tre huvudområden; opera, balett/dans samt verksamhet för barn och unga. Genom gästspel, turnéer och Operans barn- och ungdomsverksamhet samt den digitala kanalen

Operan Play strävar Operan efter att nå ut i hela landet men även utanför Sveriges gränser.

Cirka 150 olika yrkesbefattningar finns representerade bland Operans medarbetare vilka är verksam i Stockholm, antingen i Operahuset eller i Operans verkstäder i Nacka. 2020 uppgår antalet fast anställda till 530 personer.

Aktiebolaget Kungliga Operan AB är registrerat i Sverige, med säte i Stockholm, och ägs till 100 procent av svenska staten.

2020

I SAMMANFATTNING

Operan fastställde en intern uppförandekod för att kommunicera en gemensam vision och tydliggöra medarbetarens ansvar.

En extern uppförandekod utvecklades som riktar sig till Operans leverantörer och syftar till att klargöra Operans krav avseende ansvarsfullt företagande i frågor som rör miljö, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter, anti-korruption, affärsetik och mångfald.

Ett nytt kommunikationsverktyg installerades för samtliga medarbetare med dator och med en ökad digitalisering som följd. Nytt intranät lanserades för att effektivisera intern kommunikation.

Under året som gått har Operan höjt sin ambitionsnivå för hållbarhetsarbetet och i december 2020 fastställdes en ny hållbarhetsplan med fokus på Agenda 2030.

I april lanserades kampanjen Konsten att blicka framåt som ville påminna om att samhället, och Operan, en dag kommer att ha tagit sig igenom pandemin och den rådande situationen och att konsten och kulturen är viktiga som tröst, stöd och distraktion för människan i svåra tider.

Liksom tidigare år visade 2020 års lönekartläggning att inga osakliga skillnader i lön förekommit mellan kvinnor och män.

*Operan Play lanserades 4 mars.
Uppföljning visar att 8 av 10 upplevde
att Operan Play mötte eller överträffade
deras förväntningar*

*33 procent av publiken
på Operan Play var
under 44 år*

*26 procent av Operans
fysiska och digitala
publik var under 40 år*

*7 premiärsamtal och 1 föreläsning för
att skapa diskussion och fördjupning
kring aktuella samhällsfrågor som
kan relateras till Operans repertoar*

*53 872 besökare
till föreställningarna
på Stora scenen och
864 910 tittare via
digitala kanaler*

*65 konserter för
elever från förskole-
klass upp till årskurs 6
samt på särskolor*

*33 konserter, 11 operaföreställningar,
3 balett-/dansföreställningar,
3 barn- och ungdomsföreställningar
samt 34 bakom-scenen-program
presenterades på Operan Play*

7 premiärer

*20 procent av publiken
var förstagångsbesökare*

VD-ord

2020 var ett år som fick oerhörda konsekvenser på grund av en global pandemi. Alla blev drabbade, på ett eller annat sätt, och vi med många inom kultursektorn behövde bland annat stänga ned vår publika verksamhet under en längre period.

Jag kan samtidigt se tillbaka på 2020 med stor stolthet över det mod vi visat som operahus. Tillsammans tog vi ansvar för varandra och vår publik, vi fann stöd och inspiration hos varandra och kunde på så sätt finna nya sätt att utveckla vår verksamhet och skapa nytt, med vår identitet och konstnärliga kvalitet i centrum.

2020 var också året som markerade starten för ett decennium då de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 blev helt integrerade i vårt uppdrag. Vi ska bryta ny mark för att skapa hållbara produktioner och samarbeten för att utveckla ett hållbarhetsarbete som berikar oss, vår publik samt samhället i stort – ekologiskt, socialt och ekonomiskt. Med vår nya hållbarhetsplan tar vi nu ett steg framåt. Men detta är bara början för att tillsammans genomföra Agenda 2030.

Våra digitala mötesplatser har en potential i en större utsträckning än tidigare och därmed kan vi bland annat minska resandet och vårt klimatavtryck. Vårt resurstänkande inkluderar återbruk i en allt större utsträckning och vi har tagit de första stegen mot att genomföra en klimatpåverkansanalys av våra produktioner. Vi har fortsatt att arbeta för att öka den externa finansieringen samt stärkt partnersamarbeten och relationer med givare och donatorer.

Som Sveriges nationalscen för opera och balett har Kungliga Operan ett särskilt ansvar för att bidra med våra konstarter till ett långsiktigt hållbart samhälle där kultur har en stor betydelse. Då människors behov av kultur kanske aldrig har varit större kommer vi att utvecklas vidare och fortsatt driva arbetet med konsten att blicka framåt.

Birgitta Svendén
VD/OPERACHEF
KUNGLIGA OPERAN AB

»Tillsammans tog vi ansvar för varandra och vår publik, vi fann stöd och inspiration hos varandra och kunde på så sätt finna nya sätt att utveckla vår verksamhet och skapa nytt, med vår identitet och konstnärliga kvalitet i centrum.«

Birgitta Svendén
VD/OPERACHEF
KUNGLIGA OPERAN AB

Ett år PRÄGLAT *av* CORONA

Från och med februari 2020 följde Operan pandemins utveckling och Operans ledning tog tidigt situationen på stort allvar.

Den 12 mars infördes restriktioner på minskat publikantal i salongen och den 14 mars beslutade Operan att ställa in samtliga föreställningar. Den 27 september öppnade Operan igen och spelade för en publik om 50 personer till och med den 12 november, varefter den publika verksamheten återigen ställdes in.

Med utgångspunkt från att det är viktigt för människor att kunna ta del av kultur i kristider har Operan under 2020 strävat efter att utveckla och finna nya sätt att tillgängliggöra sitt utbud. Den 4 mars 2020 lanserades den avgiftsfria digitala plattformen Operan Play och blev snabbt en scen för Operans verksamhet.

Målsättningen för 2020 har varit att hålla Operans medarbetare i arbete, vilket för ett antal medarbetare inneburit nya eller framförallt förändrade arbetsuppgifter och arbetssätt. Anpassningen har varit särskilt viktig för att kunna behålla medarbetarnas kompetens och ses som en långsiktig investering.

Kungliga Operan under påverkan av CORONA

12/2
WHO namnger viruset till covid-19 och
deklarerar det som mycket allvarligt hot

27/2
Operans krisgrupp Corona tillsätts

28/2
Start med dagliga uppdateringar på
intranätet med hänvisning till Folk-
hälsomyndighetens rekommendationer

12/11
All publik verksamhet ställs in

26/9
Premiär SHIFT | CACTI
för 50 personer publik

20/11
Max åtta personer vid allmänna samman-
komster och offentliga tillställningar

JANUARI

FEBRUARI

MARS

APRIL

MAJ

JUNI

JULI

AUGUSTI

SEPTEMBER

OKTOBER

NOVEMBER

DECEMBER

Digitala frukostmöten varje vecka

11/3
WHO deklarerar covid-19 som pandemi
Minskat publikantal till max 500

12/3
Max 500 – både publik och medarbetare

13/3
All publik verksamhet ställs in

14/3
Omställning till Operan Play som sänder
Valkyrian live från operahuset

10/10
Premiär PRIMA DONNA

17/10
Premiär KLAUS NOMI

22/10
Regeringsbeslut att öppna upp för 300 i publiken

29/10
Publikantalet på 50 personer bibehålls efter
Region Stockholms allmänna råd

ANPASSNING AV OPERAHUS OCH REPERTOAR

För att minska risken för smittspridning bearbetades ett antal produktioner och ändringar gjordes för att minska fysisk kontakt på och bakom scenen samt i orkesterdicket. Planerade produktioner som skulle visats under 2020 men som inte var möjliga att anpassa, flyttades fram i spelplanen eller ställdes in. För att utöka utbudet beställdes samtidigt ett nytt, coronaanpassat dansverk av Alexander Ekman – *SHIFT* – som hyllades i pressen och var ett av de första coronaanpassade verken i Sverige.

Målsättningen med lanseringen av Operan Play var initialt en introduktion med ett successivt växande utbud. Men som en följd av den uppkomna situationen kom kanalen direkt i fokus och lyftes fram i medierna.

»Här streamar du opera i världsklass – helt gratis«.

- Göteborgs-Posten

Inställda föreställningar och inställd besöksverksamhet har också medfört att medarbetare haft möjlighet till uppsökande verksamhet för grupper som annars inte skulle fått tillgång till Operans utbud. Musiker och sångare, vars planerade verksamhet på stora scenen blev inställd, besökte under

2020 både äldreboenden och skolor. På gårdar, under balkonger, i aulor och gymnastiksalarna genomfördes coronaanpassade gratiskonserter. Bland annat genomfördes 65 konserter för elever från förskoleklass upp till årskurs 6 samt på sarskolor.

Under 2020 anpassades Operahuset till de rekommendationer som pandemin medförde, bland annat genom att begränsa salongsplaner och planera publikens väg i offentliga utrymmen. Hur åtgärderna togs emot av publiken analyserades genom en särskild publikundersökning.

»Personligt och trevligt bemötande av all personal och god information på plats och innan föreställningen. God planering gällande säkerhet (för corona) innan och under besöket. Mycket trevlig introduktion av föreställningen i Guldfoajén.

Och föreställningen var fantastiskt bra.«

- Ur publikenkät SHIFT | CACTI

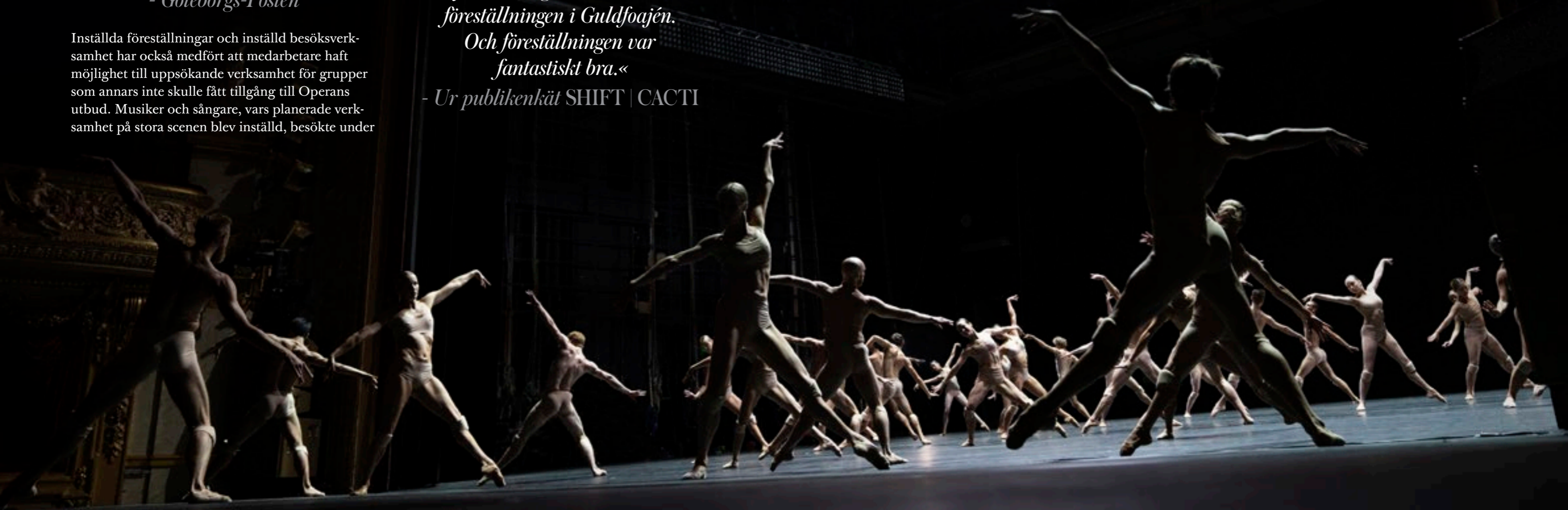
ANPASSNINGAR AV ARBETSMILJÖN

När verksamheten ställdes om uppmanades de medarbetare som hade möjlighet att jobba hemifrån. För att säkerställa en god arbetsmiljö för medarbetarna inköptes vid behov ny arbetsutrustning och befintlig utrustning och arbetsverktyg transporterades hem till medarbetarna; allt för att möjliggöra att arbetet skulle kunna fortsätta hemifrån.

En digital pulsmätning av arbetsmiljön genomfördes före sommaren 2020. Den visade att Operans medarbetare och chefer upplevt att kommunikationen fungerat väl och att ledningsgruppen tagit ansvar för medarbetarnas arbetsmiljö och arbetsituation. Samtidigt visade undersökningen att den fysiska arbetsmiljön var problematisk för de medarbetare som arbetade hemifrån. Baserat på resultaten genomfördes ytterligare åtgärder för att säkerställa en god arbetsmiljö för Operans medarbetare.

Operans verkstäder och ateljéer i Gäddviken, Nacka är rymliga varför verksamheten kunde fortsätta bedrivas med en noggrann planering. Åtgärder genomfördes för att säkerställa att medarbetarna kunde hålla avstånd. I Operahuset erbjöds skyddsutrustning till yrkesgrupper med nära kontakt med andra, så som påklädare och maskörer. Scheman lades om för att minska antalet personer som vistades samtidigt i lokalerna och för att medarbetare skulle ges möjlighet att undvika rusning i kollektivtrafiken.

2020 genomgick verksamheten en mycket snabb digitalisering. Kommunikationsverktyget Teams infördes för alla medarbetare och många fysiska möten ersattes av digitala. Den interna kommunikationen intensifierades så att medarbetare kunde hålla sig uppdaterade på smittskyddsläget, riktlinjer, beslut och planering. Information publicerades regelbundet till chefer som stöd för att hantera situationen och hjälpa medarbetare in i nya eller förändrade arbetsuppgifter, men också uppmuntra ökad digital närvaro med medarbetarna – allt för att minska den psykosociala stressen.

OPERANS hållbarhetsarbete

Som statligt ägt bolag ska Operan bidra till en hållbar utveckling och vara en förebild inom hållbarhet och hållbart företagande.

Operan ska följa internationella riktlinjer om miljö- och klimathänsyn, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, anti-korruption och affärsetik.

Operans hållbarhetsarbete tar sin utgångspunkt i statens ägarpolicy, regeringens riktlinjer och de av styrelsen fastställda strategiska verksamhetsmålen.

OPERANS HÅLLBARHETSPOLICY

Hållbarhet är en viktig del av Operans strategi. Genom ett hållbarhetsarbete stärks såväl visionen som varumärket. Operans värderingar innebär att Operan värnar hög kvalitet, är orädd, välkomnande och tidlös.

DETTA BETYDER OMSÄTT I HÅLLBARHET ATT

- Operan värnar om mänskliga behov som kreativitet, identitet och konstnärligt uttryck. Operan mår om goda arbetsförhållanden och metoder som ger medarbetare goda förutsättningar att utvecklas och bidra i verksamheten.
- Operan strävar mot ett modernt resurstänkande och etiskt ansvar för människor och miljö i sin verksamhet. Operan är transparent och står för sina beslut.
- Operan är öppen gentemot hela samhället och för alla åldrar. Operan värnar om mångfald och jämställdhet på ett engagerande och inkluderande vis.
- Operan värnar om kulturarvet i enlighet med sitt uppdrag och engagerar sig i sin omvärld samt speglar angelägna utmaningar i samhället.

FRÅGOR I FOKUS

De områden som både Operan och dess intressenter anser vara viktigast bildar väsentliga hållbarhetsområden. Dessa områden prioriteras och utgör underlag för redovisning av styrning och mätindikatorer i enlighet med GRI i denna redovisning.

Under 2015 och 2016 genomfördes en omfattande väsentlighetsanalys för att identifiera de hållbarhetsområden Operan anser är viktigast och där det finns störst möjlighet att påverka. Analysen genomfördes av Operans hållbarhetsgrupp, med utgångspunkt i genomförd intressentdialog, och godkändes av ledning och styrelse.

En ny intressentdialog genomfördes under 2020. Den visade på fortsatt hög värdering av aspekter kring social hållbarhet. I linje med inkomna svar

och önskemål från styrelsen gjordes en översyn av Operans väsentliga hållbarhetsaspekter, vilken ledde till mindre justeringar. *Resursanvändning och klimatpåverkan* lades till i förteckningen medan tidigare angivna aspekter *Ansvar för barn som medverkar i Operans produktioner* och *Korrekt marknadskommunikation* togs bort, då de ansågs vara inkluderade i andra väsentliga områden. I övrigt har inga väsentliga förändringar gjorts jämfört med de senaste årens hållbarhetsredovisningar.

Utifrån genomförd intressentdialog och för att ytterligare diskutera och säkerställa aktuella väsentliga områden kommer Operan under 2021 att ta ett större omtag om väsentlighetsanalysen. *Mer om intressentdialogen går att läsa under avsnittet Samtal för ökad hållbarhet.*

VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSASPEKTER

- Samhällsengagemang och -utveckling
- Bevara och skapa nytt kulturarv
- Tillgänglighet till Operans utbud för hela samhället
- Mångfald hos publik/besökare
- Kundnöjdhet
- Hälsa och säkerhet – publik och medarbetare
- Delaktighet, dialog och samverkan (ledning/medarbetare)
- Variation, jämställdhet och ickediskriminering (medarbetare)
- Anställningsvillkor
- Kompetensutveckling
- Resursanvändning och klimatpåverkan
- Ekonomiskt resultat/Ansvarsfull ekonomi
- Efterlevnad av lagar och bestämmelser samt Anti-korruption

HÅLLBARHETSMÅL

År 2018 fastställde Operan fyra strategiska hållbarhetsområden och inriktningsmål för perioden 2019–2021.

HÅLLBARHETSMÅL 2019–2021

- Operan arbetar aktivt för att publiken ska växa i antal och variation
- Operan arbetar aktivt för att vara en av Sveriges mest attraktiva arbetsplatser
- Operan deltar aktivt med diskussion och fördjupning kring aktuella samhällsfrågor som kan relateras till Operans repertoar
- Operan arbetar aktivt för mångfald och jämställdhet i produktioner (konstnärliga team) och bland medarbetare.

De övergripande inriktningsmålen kompletterades av detaljerade resultatmål och varje mål tilldelades en ansvarig person ur ledningsgruppen, vars ansvar är att fastställa och följa upp handlingsplaner med syfte att uppnå målen.

Hållbarhetsmålen infogades i Operans övergripande strategiska styrning och har liksom hållbarhetsarbetet följts upp av hållbarhetsgruppen respektive ledningsgruppen. *Utfallet för respektive mål redovisas i kommande avsnitt.*

ÖKAD AMBITIONSnivÅ FÖR HÅLLBARHETSARBETET

På grund av ökade krav från styrelsen samt statens nya ägarpolicy har ambitionsnivån för verksamhetens hållbarhetsarbete höjts under 2020. Detta syns bland annat i den nya hållbarhetsplan som Operans ledning antog i december 2020.

Med syfte att förenkla och tydliggöra medarbetarens ansvar samt kommunicera en gemensam vision har Operan under 2020 infört en intern uppförandekod som samlar policydokument i en gemensam guide för medarbetaren.

Under senhösten 2020 fastställde Operan även en uppförandekod för Operans leverantörer med syfte att klargöra Operans huvudsakliga krav gentemot sina leverantörer avseende ansvarsfullt företagande i frågor som rör miljö, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter, anti-korruption, affärsetik och mångfald.

Under kommande år önskar Operan utveckla hållbarhetsstyrningen men också uppföljning av prioriterade områden. Under 2021 kommer arbete pågå för att de egna åtagandena inom hållbar utveckling ska vara välkända inom organisationen och att policyn ska upplevas som relevant och aktuell. För att skapa en bättre helhetsbild planeras ytterligare analyser, bland annat av verksamhetens klimatpåverkan.

NY HÅLLBARHETSPLAN MED FOKUS AGENDA 2030

Under 2020 fördes ett aktivt arbete för att inkludera FN:s globala hållbarhetsmål och Agenda 2030 i hållbarhetsarbetet. Med stöd av en extern konsultfirma genomfördes två workshops under 2020, en med ledningen och en med hållbarhetsgruppen, för att identifiera vilka av FN:s 17 hållbarhetsmål som är relevanta för Operan, med hänsyn för möjlighet till påverkan och verksamhetsuppdrag. Sju mål identifierades som särskilt relevanta och en mindre arbetsgrupp tillsattes för att ta fram den nya hållbarhetsplanen för åren 2021–2023.

OPERANS NYA HÅLLBARHETSPLAN FOKUSERAR PÅ FÖLJANDE SJU MÅL

3. God hälsa och välbefinnande
4. God utbildning för alla
5. Jämställdhet
11. Hållbara städer och samhällen
12. Hållbar konsumtion och produktion
13. Bekämpa klimatförändringar
17. Genomförande och globalt partnerskap

Hållbarhetsplanen och dess mål ska under kommande år utgöra ett komplement till de årliga verksamhetsmålen och kompletteras under 2021 med mätbara mål. Operan hade planerat att under

2020 ta fram måttal och handlingsplaner men på grund av alla de åtgärder som genomförts till följd av coronarestriktionerna behövde detta arbete flyttas fram till 2021.

Operan planerar även att under 2021 revidera sin hållbarhetspolicy vars syfte är att skapa ökad samstämmighet med den nya planen. Målsättningen är att tydliggöra för medarbetare och intressenter vilken riktning Operan tar i hållbarhetsarbetet för att bidra till en utveckling som tillfredsställer dagens behov, med hänsyn till kommande generationer.

Samtal för ökad HÅLLBARHET

Ett viktigt fundament i Operans hållbarhetsarbete är kommunikation – intern och extern. Kommunikationen syftar till att synliggöra, skapa förståelse och engagemang beträffande hållbarhetsfrågor, men är också ett verktyg för att förstå och aktivt arbeta med de hållbarhetsfrågor som intressenterna anser vara mest väsentliga.

Prioriterade intressentgrupper för kommunikation om hållbarhet är de som Operan anser ha störst inflytande över och/eller störst påverkan på verksamhet och hållbarhetsarbete. 2020 bedömdes dessa intressentgrupper vara:

- ägare
- publik (befintlig och potentiell)
- medarbetare
- samarbetspartners
- övriga kultursverige
- leverantörer
- samhället och media

En kontinuerlig dialog kring hållbarhetsarbetet förs med merparten av de prioriterade intressentgrupperna, vilket hjälper Operan att kalibrera fokus för hållbarhetsarbetet.

I slutet av februari beslutade Operans ledningsgrupp att öka kommunikationen för att hantera att verksamheten behövde ställas om. Stora ansträngningar gjordes för att nå ut till Operans publik med syfte att bibehålla relationen. En viktig del i detta arbete var kampanjen Konsten att blicka framåt som bland annat genom annonsering ville påminna om att samhället, och Operan, en dag kommer att ha tagit sig igenom pandemin och den rådande situationen.

Under 2020 låg även stort fokus på kommunikation med Operans medarbetare, allt för att skapa tydlighet gällande nya riktlinjer och samtidigt bibehålla känslan av tillhörighet.

Under året låg stort fokus på kommunikation med Operans medarbetare – allt för att skapa tydlighet kring riktlinjer och samtidigt bygga en stark känsla av samhörighet.

ÄGARE

Operans ägare är den svenska staten som bland annat genom statens ägarpolicy kommunicerar sina krav och förväntningar avseende hållbarhet och hållbart företagande. I ett årligt regeringsbeslut specificeras Operans uppdrag och riktlinjerna för verksamheten. För att säkerställa dessa förs en kontinuerlig dialog med kulturdepartementet och hållbarhetsarbetet stäms även regelbundet av med den av ägaren utsedda styrelsen.

PUBLIK

Operan har en tät och nära dialog med sin publik. En viktig kanal är Operans CRM-system som har varit ett mycket bra verktyg för att följa upp publikens uppfattning om Operans utbud och hanteringen av coronasituationen.

Under 2020 genomfördes ett flertal riktade kundundersökningar, dels om Operans nya playkanal, dels om säkerhet vid besök på Operan, med fokus på vidtagna coronaåtgärder. Med stöd av CRM-systemet gjordes även att antal riktade kundundersökningar.

MEDARBETARE

En viktig kanal för att sprida information till medarbetarna är Operans intranät Onet. I december 2020 lanserades ett nytt, mobilanpassat och tvåspråkigt intranät med kraftfull sökfunktion.

Alla avdelningar har återkommande arbetsplatsträffar eller liknande, men mötesformerna ser olika ut beroende på yrkesgrupp och enhetens storlek. För chefer finns återkommande chefsforum, som syftar till kompetensutveckling, information och samverkan mellan avdelningarna. Därtill hålls återkommande samverkansmöten för arbetsgivaren och de lokala fackföreningarna på såväl central nivå som på avdelningsnivå.

Medarbetarsamtal med fokus på målsättning samt den organisatoriska och sociala arbetsmiljön genomförs årligen och är tillsammans med den årliga medarbetarenkäten en viktig del av arbetsmiljöarbetet och samverkan mellan chefer och medarbetare.

LEVERANTÖRER

Operan har ett brett spektrum av leverantörer och en dialog sker med befintliga och potentiella leverantörer, framför allt inför en upphandling. Dialogen är en viktig informationskälla för att Operan ska förstå vilka hållbarhetsfrågor som är väsentliga, proportionerliga och affärsmässigt riktiga att ta hänsyn till i den aktuella branschen. Ofta kompletteras dialogen med information från oberoende källor såsom en branschorganisation, till exempel Svanen eller Upphandlingsmyndighetens kriteriebibliotek.

Stora ansträngningar gjordes för att nå ut till Operans publik med syfte att bibehålla relationen. En viktig del i detta arbete var kampanjen Konsten att blicka framåt.

SAMHÄLLET OCH MEDIA

Operan har en aktiv och kontinuerlig kontakt med media gällande verksamheten, produktioner, artister, team eller specifika projekt som syftar till att skapa engagemang och dialog. Kontakterna är såväl proaktiva, via exempelvis pressmeddelanden och personliga kontakter, som reaktiva, när Operan kommenterar något om verksamheten som beskrivits i media. Operan för även fram exempel på sitt hållbarhetsarbete genom aktiviteter såsom publiksamtal, dit även media inbjuds. Genom samtal i samband med föreställningar och liknande initiativ vill Operan visa hur kultur kan bidra till en positiv samhällsutveckling.

Under 2020 förekom Operan i cirka 4 500 artiklar, vilket är en markant ökning jämfört med 2019 (3 500) och ett resultat av ökad aktivitet inom PR och media. Operan och särskilt vd Birgitta Svendén, har under 2020 bidragit aktivt i debatten och givit kultursektorn i allmänhet och Operan i synnerhet en tydlig röst i samhället. Samtal har bland annat förts i morgonsoffor i TV och i artiklar i dagspress samt i Stockholms handelskammare, där Birgitta Svendén lyft restriktionernas påverkan på kultursektorn, branschens behov och utmaningar samt hur kultur är en nödvändig del i ett livskraftigt samhälle.

SAMARBETSPARTNERS OCH ÖVRIGA KULTURSVERIGE

Operan arbetar aktivt för att skapa partnerskap med tydliga värden för såväl samarbetspartnern som för Operan. Uppföljning och utvärdering sker kontinuerligt.

De olika samverkansprojekt som Operan deltar i syftar framförallt till en utveckling av konstarnas och att nå ut i hela landet, nå en ny publik, till utbyte och tillvaratagande av varandras erfarenheter, effektivisera processer samt där det är möjligt, uppnå vissa kostnadsbesparingar genom exempelvis samproduktioner.

Operan ser samarbeten med exempelvis andra konstscener och forskarvärlden som ett viktigt forum för att delta i den aktuella samhällsdebatten, inte minst för att lyfta och diskutera frågor kring jämställdhet, variation, inkludering, klimat och hållbarhet.

Under 2020 har Operan haft en mycket tät dialog och ett stort erfarenhetsutbyte med andra aktörer i scenkonstbranschen, vilken till stor del handlat om lämpliga åtgärder för att hantera restriktioner gällande publikverksamheten och anpassning till minskad risk för smittspridning.

OPERAN ÄR MEDLEM I FÖLJANDE ORGANISATIONER

- *Svensk Scenkonst* - en branschorganisation för arbetsgivare inom musik, dans och teater.
- *Opera Europa* - en organisation för professionella operahus i hela Europa.
- *Fedora* - en europeisk samarbetsorganisation för filantropi inom opera och balett.
- *Svenska ASSITEJ* - ett nationellt center i en internationell organisation som arbetar med eller har intresse för scenkonst för barn och unga.
- *SES, Sponsrings- och Eventsverige* - en branschorganisation som driver och utvecklar sponsrings- och evenemangsindustrin.
- *Stockholms Handelskammare* - en mötesplats där kulturen skall ha en självklar roll.
- *Övriga mindre samarbetsorganisationer.* Utöver ovan nämnda organisationer är Operan medlem i ett antal mindre, för branschen relevanta, organisationer.

»Konsten är värdefull där vi befinner oss idag. Det är något som behövs för att vi ska orka att leva igenom krisförhållanden. Tittar vi historiskt så har konsten och musiken betytt mycket i kritiska lägen i olika länder «
- Birgitta Svendén, 13 maj i TV4:s Nyhetsmorgon.

JUST NU

OPERAN I CORONA-TIDER

Kulturen en välbehövlig ljusglimt i tillvaron i dag

En OPERA för ALLA

Som nationalscen för opera och balett ska Operan nå en bred och stor publik genom att bedriva en verksamhet som riktar sig till vuxna, såväl som till barn och unga, samt arbeta för att nå nya publikgrupper. Operan ska verka för att göra föreställningar och konstformer tillgängliga för personer med funktionsvariation och säkerställa att utbudet når ut i hela Sverige.

Operan strävar efter att erbjuda ett brett och varierat utbud, som är relevant och attraktivt för publiken.

ATT ERBJUDA EN RELEVANT REPERTOAR

HÅLLBARHETSMÅL

Operan arbetar aktivt för att publiken ska växa i antal och variation

Operan har som mål att publiken ska växa i antal och variation, att bibehålla publik samt attrahera nya målgrupper och ung publik. Tillgänglighet är en viktig faktor i detta arbete men även utbudets relevans, det vill säga att utbudet väcker intresse och möter kundernas förväntningar.

Operans utbud planeras och utformas för att erbjuda en avvägd blandning av opera, balett/dans, nya verk och klassiker. Syftet är att erbjuda ett brett och varierat utbud, som är relevant och attraktivt för publiken. I samband med beställning av nya verk och uppsättningar förs diskussioner mellan de konstnärliga ledarna och kreatörerna.

Under 2020 har utbudet styrts av vad som varit möjligt att spela, med hänsyn till rådande restriktioner. Coronapandemin resulterade i kortare spelsäsonger med ett kraftigt reducerat publikantal.

2020 hade Operan 53 872 besökare till föreställningarna på stora scenen, att jämföra med 183 739 besökare 2019.

Det är viktigt att kontinuerligt föra dialog med befintlig och möjlig publik för att förstå vad som attraherar olika målgrupper. Under 2020 har Operan Play varit en viktig kanal för att få en uppfattning om vilka verk som erhållit störst intresse digitalt. Kanalen har bidragit med en mätning av relevans och varit en indikator för publikens önskemål och vilka produktioner som lockat ny, och särskilt, ung publik.

ATTRAHERA NYA BESÖKARE

En viktig målgrupp i arbetet med att nå ny publik är barnen som genom Unga på Operan tar del av Operans barn- och ungdomsverksamhet. Mer om Unga på Operan går att läsa i avsnittet *Utbud och verksamhet för barn och unga*.

20 PROCENT NYA KUNDER

Sedan mars 2020 har Operans publik fått tillgång till utbudet av opera, balett/dans och konserter via Operan Play. På grund av pandemin som resulterade i reducerad verksamhet på stora scenen och därmed minskad biljettförsäljning kunde andelen nya kunder inte mätas enligt samma modell som tidigare år. 2020 följde Operan istället upp antalet besökare genom verksamhetens CRM-system. Genom uppföljningen av antal nyregistrerade mejladresser har andelen nya besökare beräknats och motsvarar närmare 20 procent av den totala registrerade publiken

– ett mycket bra resultat som ger förhoppning om motsvarande resultat under kommande år. Resultatet kan även jämföras med 2019 då andelen förstagångspublik utgjorde nio procent under våren och tre procent under hösten. 2018 uppgick andelen förstagångspublik till åtta procent för helåret.

26 PROCENT UNDER 40 ÅR

Uppföljning av sålda biljetter till föreställningar i Operahuset visar att publikgruppen mellan 18–40 år utgjorde sju procent av den totala publiken under 2020. Om denna publikgrupp adderas till deltagarantalet i Operans barn-, familje- och ungdomsaktiviteter uppgår det totala antalet besökare under 40 år till 26 procent. Våren 2019 var andelen besökare under 40 år 11 procent och hösten 2019 uppgick andelen till 21 procent. 2018 utgjorde andelen besökare under 40 år 12 procent.

En viktig målgrupp i arbetet med att nå ny publik är barnen som genom Unga på Operan tar del av Operans barn- och ungdomsverksamhet.

DIGITAL PUBLIK

Digitala kanaler utgör ett viktigt verktyg för Operan för att tillgängliggöra konsten för en bred publik. 2018–2020 mottog Operan ett extra ägar-tillskott om 5 mkr per år i syfte att stödja en ökad digitalisering av Operans föreställningar. Ägartillskottet möjliggjorde bland annat utveckling och lansering av en egen digital kanal. Sammanlagt har Operan nått ut till en stor digital publik (totalt 864 910) under 2020, via olika plattformar som SVT, SR, OperaVision och Folkets Hus och Parker, men också via den egna streamingtjänsten Operan Play (2019: totalt cirka 459 000).

»Öppnat en dörr, att få sitta hemma och få uppleva detta. Inte behöva ta sig till stan med allt vad det innebär. M.a.o. helt fantastiskt! Hoppas det kommer att finnas även i framtiden.«

- Publik om Operan Play

Genom streamingtjänsten har Operan kunnat komplettera den fysiska repertoaren med en digital repertoar och gjort konsten tillgänglig för ny publik i hela landet. Under året har en blandning av klassiker, moderna verk och nybeställningar presenterats på Operan Play; sammantaget 33 konserter, 11 operaföreställningar, 3 balett-/dansföreställningar, 3 barn- och ungdomsföreställningar samt 34 bakom-scenen-program i form av bland annat intervjuer och porträtt.

»Vi bor utanför Luleå. För kunde vi uppleva Operan när vi åkte till Stockholm eller på folkets bio i länet. Nu kan vi se oftare och när vi vill.«

- Publik om Operan Play

TABELL Utbud på Operan Play 2020

OPERAN PLAY	ANTAL PRODUKTIONER	ANTAL TITTARE*
Balett-/dansföreställning	3	27 593
Operaföreställning	11	112 502
Konsert	33	58 214
Bakommaterial (intervjuer, porträtt mm)	32	99 979
Program för barn	5	11 206
TOTALT	84	309 494

* Antal sessioner startade via play-knapp

Under 2020 erbjöds föreställningar via SVT: Alexander Ekmans mycket omtalade dansföreställning *Eskapist*, den populära baletten *Nötknäpparen*, Puccinis opera *Flickan från Västern* med Nina Stemme i titelrollen samt realityserien *Livet på Operan*. Nina Stemme var även huvudperson i en SVT-dokumentär där flera scener spelats in på Operan.

Under året visades även sex av Mats Eks största uppsättningar i SVT Play, varav Operans *Julia & Romeo* var en. Danskompaniet Les Ballets Suédois 100-årsjubileum hyllades med en nyproducerad dansdokumentär i SVT med medverkan av Operans balettchef Nicolas Le Riche.

Till följd av coronapandemin kunde endast en radiosändning av Operans föreställningar genomföras i Sveriges Radio P2.

I samarbete med den digitala plattformen Kulturarenan fortsatte Betaniastiftelsen under 2020 att visa konsten på äldreboenden och vårdhem runtom i landet.

Operan Plays digitala publik har uppgått till närmare 309 500 tittare. När Operan Plays publik följdes upp med stöd av Google Analytics framkom att 33 procent av den totala publiken var under 44 år och 25–34-åringar utgjorde 16 procent. Operan kommer att fortsätta utreda besöksstatistiken under 2021 med syfte att undersöka om Operan genom sin playkanal lyckas nå ny publik.

PUBLIKNÖJDHET

År 2020 genomfördes ingen specifik NKI-undersökning bland publiken som besökte Operahuset. Däremot följdes kundnöjdheten upp i andra forum och format, se nedan.

Under 2020 genomfördes två riktade kundenkäter, den ena med fokus på Operan Play-publiken och den andra med fokus på upplevd säkerhet vid besök i Operahuset.

ÖVERTRÄFFADE FÖRVÄNTNINGAR

Undersökningar om Operan Play genomfördes i juni och under senhösten 2020. 8 av 10 upplevde att kanalen mötte eller överträffade deras förväntningar, 67 procent upplevde den som mycket bra eller bra och 61 procent angav att de skulle rekommendera tjänsten vidare. Dessutom visade genomförd undersökning ett NKI på 76 (på en skala 0 till 100) och NPS på 54 procent (på en skala -100 procent till 100 procent).

»Bryter pandemi-isoleringen på ett utsökt sätt.«

- Publik om Operan Play

SÄKERT BESÖK PÅ OPERAN

Under september 2020 genomfördes en enkätundersökning med fokus på säkert besök till dem som prenumererar på Operans nyhetsbrev samt besökare på Operans Facebook-sida om hur de kände inför kommande besök på Operan. Av de 640 personer som svarade uppgav 34 procent att de skulle komma tillbaka så snart de gavs möjlighet, medan 20 procent upplevde en stor osäkerhet kring när de skulle komma tillbaka till Operahuset. 73 procent sade sig vara nöjda med Operans information om vidtagna säkerhetsåtgärder och rutiner.

TILLGÄNGLIGHET FÖR PERSONER MED FUNKTIONS-NEDSÄTTNING

Förbättrad tillgänglighet utgör ett fokusområde för Operans verksamhet. Det gäller såväl för den publik som kommer till Operahuset som de som besöker hemsidan och tar del av utbudet via Operan Play.

Operahuset är i ett stort behov av en ombyggnation, bland annat med anledning av att huset måste bli mer tillgängligt och öppet för ny publik och personer med olika sorters funktionsnedsättning.

Operan önskar även göra ytterligare tillgänglighetsanpassningar av sin hemsida. Under 2020 har en engelsk version av hemsidan utvecklats och nytt material har mer konsekvent översatts.

Förbättrad tillgänglighet utgör ett fokusområde för Operans verksamhet.

UPPDRAG *att* FÖRVALTA & UTVECKLA KULTURARVET

Genom att spela klassiker likaväl som moderna och nyskapande originalverk inom opera, balett och dans tar Operan tillvara det befintliga kulturarvet samtidigt som det nya arvet skapas. Att främja och vårda kulturarvet omfattar också att bevara och vidareutveckla den mångåriga kunskapen i verkstäder och ateljéer samt föra kunskapen vidare till nya generationer.

NYA OCH KLASSISKA VERK INOM OPERA OCH BALETT

Även om 2020 präglades av att en betydande andel uppsättningar ställdes in har året varit mycket innehållsrikt med uruppföranden av operorna i *Short Stories II* (tre uruppföranden av svenska verk) samt två uppsättningar av Unga på Operan: dansverket *Orfeus & Eurydike* och musikmonologen *Klaus Nomi*. För Kungliga Baletten kreerade Mats Ek *Woman with Water/överbord* (som ingick i programmet *Kylián/Ek/Naharin*) och Alexander Ekman skapade *SHIFT* (som ingick i *SHIFT/CACTI*). På stora scenen framfördes två samtida verk: Rufus Wainwrights opera *Prima Donna* och Kaija Saariahos oratorium *La Passion de Simone*.

Genom Operan Play blev både klassiker och moderna verk tillgängliga för en bred publik i hela Sverige.

HANTVERKSSKICKLIGHET

För att kunna presentera produktioner av hög konstnärlig kvalitet krävs en hög kvalitet vad gäller dekor, kostymer och peruker. Den kunskap som förvaltas omfattar flerhundraåriga metoder fram till den senaste spets tekniken.

Då teatern utrustas med modern teknisk utrustning såsom nya teatermaskinerier ställs nya, höga krav på förmågan att hantera teaterteknikens alla delar, inklusive akustik, ljussättning och förvandlingsfunktioner, samtidigt som arbetsmiljöns kvalitet sätts i fokus. Med anledning av coronapandemin har avdelningarna kunnat lägga mer tid på kompetensutveckling och fler internutbildningar än planerat har genomförts för att ytterligare höja hantverksskickligheten.

Operans dekorateljéer har bland annat arbetat med det klassiska måleriet i produktionen *Station Illusion* och provat nya målertekniker i *Prima Donna*.

Ljus-, ljud- och bildavdelningen har börjat undersöka utvecklingen mot allt fler digitala inspelningar och kompetensutveckling inom teveproduktion och livestreaming.

UTBUD & VERKSAMHET för barn & unga

Barn och unga är en viktig och prioriterad målgrupp för Operan. Genom barn- och ungdomsverksamheten Unga på Operan (UpO) ökas möjligheten för barn och unga, familjer och skolor att ta del av professionell kultur av högsta kvalitet. Verksamheten riktar sig till barn i alla åldrar, från spädbarn till unga vuxna. Den pedagogiska verksamheten vänder sig till skolor, lärare och elever samt barn i olika åldrar.

2020 erhöll Unga på Operans konstnärliga ledare Anna Karinsdotter Svenska Dagbladets operapris för att hon under många år »utvecklat Unga på Operan till en spännande plattform för djärv och angelägen scenkonst som når såväl bebisar som tonåringar.«

»Det är ingen hejd på de lekfulla, färgstarka och genreöverskridande experiment som kännetecknar repertoaren för Unga på Operan.«

- SvD

PRISAD REPERTOAR

Under 2020 presenterade UpO *Orfeus & Eurydike* som under våren spelades för tonåringar i åldern 13–15 år och i samarbete med Unga Dramaten. Ett förarbete genomfördes med skolklasser ur målgruppen där de fick lära känna den antika myten och reflektera kring olika teman. Materialet låg sedan till grund för arbetet med produktionen. Recensionerna blev mycket positiva och Dagens Nyheter skrev »gör mer för antiken än en veckas skolundervisning – gå och se detta allkonstverk«.

Den andra produktionen under 2020 var musikmonologen *Klaus Nomi*; UpO:s första produktion som riktar sig till unga vuxna och som hade urpremiär hösten 2020 på Rotundan där talad text, operaarior och hits vävdes samman i ett utlämnande porträtt.

Klaus Nomi blev uttagen till både Scenkonstbiennalen och SwedStage och benämndes i programmet »Godmorgon världen« i SR P1 som en av kulturårets höjdpunkter. *Klaus Nomi*, som spelats in av SVT, nominerades även till QX Gaygalan 2021 i kategorin »Årets Scen«.

DET MAGISKA HUSET

Omställningen under pandemin innebar att interna resurser frigjordes för en stor satsning i form av ett digitalt pilotprojekt för barn 6–9 år som under 2020 inlets på Operan Play där barnen guidas runt i Operahuset och möter olika yrkesgrupper. Till varje avsnitt i serien hör en lärarhandledning.

Från premiärdagen den 28 oktober till och med den 31 december nådde premiäravsnittet av *Det magiska huset* en digital publik om 5 100. Det andra avsnittet publicerades den 15 december.

FAMILJE- & LOVAKTIVITETER

Till följd av coronapandemin genomfördes endast fyra barnlördagar under 2020 samt aktiviteter under sportlovet. Planerade sommaraktiviteter samt påsk- och novemberlovsaktiviteter ställdes in.

SAMARBETEN & GÄSTSPEL FÖR BARN & UNGA

Samarbetet med El Sistema Stockholm gick 2020 in på sitt sjätte år och under årets första månader medverkade musiker ur Hovkapellet i projektet. Med anledning av Jenny Linds 200-årsjubileum erbjöds skolklasser en visning i Operahuset och ett särskilt framtaget program.

Produktionen *In the heart of it all*, med premiär 2022, är ett påbörjat samarbete med Unga Klara, som riktar sig till barn med funktionsvariationer och kommer att spelas på Unga Klara.

PEDAGOGISK VERKSAMHET & SKAPANDE SKOLA

Satsningen Skapande skola finansieras genom statsbidrag och är tänkt att stärka samverkan mellan skolan och det professionella kulturlivet. UpO har under flera år varit en viktig aktör inom Skapande skola, med mål att ge elever tillgång till kulturens alla uttrycksformer och ökade möjligheter till eget skapande. 2020 var dock ett annorlunda år och med anledning av pandemin har endast cirka 90 aktiviteter kunnat genomföras samt en lärarkväll. (2019: 716, 2018: 721)

Under hösten vidareutbildade UpO sina peda-

goger med att ta fram workshops som kan genomföras utomhus, för att så snart det är möjligt återuppta skolverksamheten.

Operan och samarbetspartnern Wallenius Lines avslutade 2019 det treåriga skolprojektet med Smedshagsskolan i Hässelby. En viktig del av projektet var forskaren Margareta Aspán, knuten till Stockholms universitets Barn- och ungdomsvetenskapliga institution, som undersökte hur barns inläring, gruppdynamik och utveckling påverkas när kulturen knyts ihop med läroprocessen. Studien, sammanställd i en forskningsrapport av Aspán, visade att de barn som deltog i projektet förvärvade både nya kunskaper och erfarenheter.

TABELL Operans barn-, familje- och ungdomsverksamhet i sammandrag, 2018–2020

	2020	2019	2018
Antal produktioner	3	13	17
Antal föreställningar	104	147	108
Antal besökare föreställningar (avrundad siffra)	17 100	30 400	35 300
Antal övriga aktiviteter i operahuset	127	569	613
TOTALT ANTAL BESÖKARE FÖRESTÄLLNINGAR OCH AKTIVITETER (AVRUNDAD SIFFRA)	22 000	47 000	54 000

Diskussion & FÖRDJUPNING om AKTUELLA samhällsfrågor

För att stärka Operans relevans i samhället arrangerar konceptet Operan Xtra evenemang i anslutning till föreställningar där medverkande artister och konstnärliga team samtalar tillsammans med inbjudna gäster. Aktiviteterna syftar till att ge publiken möjlighet till fördjupning och reflektion kring Operans föreställningar samt lyfta de frågor och ämnen som konstnärerna valt att belysa i sina verk.

HÅLLBARHETSMÅL

Operan deltar aktivt med diskussion och fördjupning kring aktuella samhällsfrågor som kan relateras till Operans repertoar

Under 2020 genomfördes sju premiärsamtal och en föreläsning. Samtliga publicerades på Operan Play och i Operans sociala mediekkanaler.

TABELL Antal genomförda aktiviteter 2018–2020

ÅR	OPERA	BALETT	UNGA PÅ OPERAN
2018	8	4	0
2019	9	7	1
2020	5	2	1

Årets första premiär var Bernsteins operett *Candide* (efter Voltaires filosofiska roman), som med sitt regigrepp blev en kommentar till ett flertal dagsaktuella frågor som krig, våld, kvinnors utsatthet och maktmissbruk vilka togs upp i ett publik-samtal med regissören Ole Anders Tandberg och hans team. I anslutning till en av föreställningarna bjöds publiken till en föreläsning i samarbete med Stockholms universitet (SU) med titeln »Ondskans plats i den bästa av världar«, som också sändes i SU:s digitala kanaler.

Vårens andra premiär på stora scenen var ett tredelat balettprogram med verk av Jiří Kylián, Mats Ek och Ohad Naharin. Samtliga tre verk: *Wings of Wax*, *Woman with water/överbord* och *Minus 16* kommenterade människan och livet med poetisk kraft.

»All the activities, seen in this work, represent time, space, or environment, in which strength, weaknesses, doubts, aggressions or failures are allowed to coexist. In fact, it is a stylized and amplified portrait of many of our everyday struggles.«

- Jiří Kylián

I samtalet som leddes av dramaturg Katarina Aronsson, deltog Mats Ek och balettchefen Nicolas Le Riche och kretsade kring verkens innehåll och konstnärens roll i samhället.

I februari fick tre nya operaverk sina urpremiärer i projektet *Short Stories II*. I ett offentligt samtal med samtliga upphovspersoner diskuterades operakonstens framtida roll och möjligheter. Ämnena för de tre operorna handlade om kvinnligt konstnärskap (*Sigrid H.*), parterapi (*Jag kommer hem*) och finansekonomi (*Value Creation*).

Under hösten genomfördes fyra samtal som alla behandlade frågan hur pandemin påverkat opera- och balettkonsten. Frågan lyftes särskilt i samtalet med Alexander Ekman, som skapat dansverket *SHIFT* utifrån rådande restriktioner, och Rufus Wainwright, som talade om sin efter omständigheterna anpassade opera *Prima Donna*.

I samtalet om föreställningen *Klaus Nomi* med titelrollsinnehavaren Richard Hamrin och regissören Sunil Munshi diskuterades ämnen som utanförskap, könsidentitet och de homosexuella situationer under HIV-epidemin i New York på 1980-talet.

Inför den sceniska konserten *La Passion de Simone* berättade tonsättaren Kaija Saariaho om filosofen Simone Weil. Konserten var en del av ett pågående samarbete med Judisk Kultur i Sverige och fick internationell uppmärksamhet i New York Times, efter att konserten sänts på den europeiska plattformen OperaVision.

En ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

God arbetsmiljö är en prioriterad fråga för Operan. Hänsyn för medarbetarnas fysiska, organisatoriska och sociala arbetsmiljö finns integrerat i vardagen samt vid planering och utveckling av verksamheten i syfte att Operan ska vara en trygg, säker och attraktiv arbetsgivare. Medarbetare görs delaktiga i arbetsmiljöarbetet genom samtal och löpande dialog, medarbetsamtal och via medarbetarmätningar men även indirekt genom lokala fackföreningar och medarbetarrepresentanter.

Operans medarbetare har sin arbetsplats i Operahuset eller i Operans verkstäder i Gäddviken, Nacka och representerar cirka 150 olika yrken uppdelat på konstnärlig, teknisk och administrativ personal. I slutet av 2020 hade Operan 530 fast anställda medarbetare. Totalt antal anställda uppgick till 726, varav 131 var timanställda. Samtliga medarbetare, undantaget statister, omfattas av kollektivavtal.

2020 har arbetsmiljöarbetet till stor del handlat om att anpassa och utveckla arbetsmiljön med hänsyn till rådande restriktioner. Operans medarbetare har fått ställa om och arbeta mer flexibelt och vissa har även erhållit nya arbetsuppgifter. Anpassningarna har även inneburit förändringar för chefer och skyddsombud, varför HR-avdelningen under 2020 utökade stödet för chefer och ledare med syfte att stärka dem i sitt ledarskap.

HÅLLBARHETSMÅL

Operan arbetar aktivt för att vara en av Sveriges mest attraktiva arbetsplatser.

Under 2018 togs beslut att Operan ska ha ett långsiktigt mål att vara en av Sveriges mest attraktiva arbetsplatser och i samband med den årliga medarbetarenkäten 2020 var utfallet mycket positivt.

Enkäten som bland annat tog upp den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, ledarskapet men även medarbetarnas engagemang visade inte bara att stressnivåer hade gått ner sedan 2019, utan även att antalet medarbetare som skulle rekommendera Operan som arbetsgivare hade ökat. I relation till 2019 års mätning hade eNPS15-värdet stigit från 2 till 17, att jämföra med benchmark om 12.

»Resultatet från medarbetarundersökningen var fantastiskt bra och visar på Operans attraktivitet som arbetsgivare. Operan ökade i samtliga index.«

- HR

Ett förbättringsområde vilket belystes av medarbetarundersökningen var dock medarbetarsamtalet.

Utifrån medarbetarenkätens resultat har Operan arbetat fram nya måltal för kommande år, vilka antagits av ledningsgruppen för 2021.

VARIATION

HÅLLBARHETSMÅL

Operan arbetar aktivt för mångfald och jämställdhet i produktioner (konstnärliga team) och bland medarbetare.

Operan strävar efter en jämn köns- och åldersfördelning. Samtidigt bidrar Operans låga personalomsättning till att köns- och åldersstrukturer tar lång tid att förändra och måste beaktas över en längre tid. I slutet av 2020 hade Operan nått sin målsättning med en jämn könsfördelning. 48 procent av de fast anställda medarbetarna var kvinnor och 52 procent var män.

Operan eftersträvar även variation och jämställdhet i konstnärliga team och målsättningen har varit att till år 2021 uppnå en jämställd köns- och åldersfördelning i teamen, med fokus på kvinnliga regissörer, koreografer, dirigenter och scenografer. I konstnärliga team uppnåddes däremot inte fastställda målsättningar beträffande jämställd könsfördelning eller åldersfördelning. En av förklaringarna är att teamen ofta kontrakteras 2–3 år i förväg. Målet har även stått i konflikt med Operans målsättning som är att erbjuda en så bred repertoar som möjligt, innefattande repriser av klassiska verk blandat med nyskrivna verk.

TABELL Antal och andel anställda per kön och ålderskategori 2020

	ANTAL	KVINNA (%)	MAN (%)	<29 ÅR (%)	30–49 ÅR (%)	>50 ÅR (%)
Ledningsgrupp	10	80%	20%	0	30%	70%
Enhetschefer	17	29%	71%	0	29%	71%
Arbetsledare	15	47%	53%	0	13%	87%
Konstn. personal	257	48%	52%	17%	45%	38%
Teknisk personal	172	41%	59%	6%	38%	56%
Adm. personal	59	73%	27%	3%	53%	44%
TOTALT	530*	48%	52%	11%	42%	48%
Styrelse	7	43%	57%	0	29%	71%

* Av de totalt 530 fast anställda var 25 personer deltidsanställda (14 kvinnor och 11 män). Under 2020 anställdes 15 personer och 25 slutade. 60 procent av de nyanställda var kvinnor och 40 procent män. 13 procent av de nyanställda var mellan 0–29 år, 80 procent mellan 30–49 år samt 7 procent mellan 50–70 år.

Personalomsättningen, som beräknats enligt Nyckeltalsinstitutets modell, utgjorde 2020 totalt räknat 3,1 procent, bland medarbetare 0–29 år var då 5,4 procent, 30–49 år 5,7 procent och bland medarbetare mellan 50–75 år 0,4 procent. Personalomsättningen bland kvinnor utgjorde 3,8 procent och 2,4 procent bland män och har beräknats för medarbetare med anställningsform tillsvidare- eller provanställd.

Arbetet med att hitta en jämn könsfördelning ska fortsätta att ligga i fokus under kommande år.

Operan arbetar aktivt med kompetensbaserad rekryteringsprocess. Vid rekrytering till Kungliga Hovkapellet sker all provspelning bakom skärm, vilket innebär full anonymitet för den sökande och att den som får tjänsten är den som anses spela bäst. Med syfte att säkerställa objektiva rekryteringsgrunder har Operan under 2020 antagit en ny rekryteringspolicy samt nya verktyg och mallar för kompetensbaserad rekrytering.

TABELL Könsfördelning och åldersfördelning konstnärliga team, 2018–2020*

ÅR	KVINNA	MAN	–40	41–55	56–
2018	37 %	63 %	11 %	46 %	43 %
2019	29 %	71 %	22 %	63 %	15 %
2020	33 %	67 %	19 %	50 %	31 %
MÅL	60/40		25 %	50 %	25 %

* Konstnärliga team innefattar kompositör, librettist, dirigent, regissör, koreograf, scenograf, kostymdesigner, ljus-, ljud- och videodesigner, mask samt dramaturg.

LIKABEHANDLING & INKLUDERING

Operan ska vara en arbetsplats fri från diskriminering, trakasserier och kränkande särbehandling. För att uppnå detta bedrivs ett systematiskt arbete. Operans likabehandlingspolicy med tillhörande handlingsplan fastställer processen för anmälan men anger även att medarbetare ska skyddas mot repressalier vid rapportering av missförhållanden. Policyn bifogas alla nya anställningsavtal, oavsett anställningsform, och tas även upp vid kollationeringar.

Om medarbetare meddelar att de upplever sig kränkta, särbehandlade eller illa behandlade, inleds i linje med fastställda rutiner, omedelbart samtal med stöd av HR. Vid anmälan görs en särskild utredning.

Under 2020 gjordes en (1) anmälan till HR om kränkande särbehandling. Med stöd av extern part inleddes därefter en utredning, vilken kommer att fortgå under 2021.

2020 har Operan erhållit ett uppföljande besök av Arbetsmiljöverket, med fokus att utvärdera hur Operan arbetar för att främja likabehandling och motverka kränkande särbehandling. Arbetsmiljöverkets bedömning var att Operan bedriver ett aktivt och väl fungerande arbetsmiljöarbete innefattande tydlig styrning och tydliga mål. Ärendet avslutades utan krav på ytterligare åtgärder.

2020 års lönekartläggning visade, likt tidigare år, att inga osakliga skillnader i lön förekom mellan kvinnor och män.

KOMPETENSUVECKLING

För att skapa en välfungerande verksamhet på högsta nivå vad gäller utveckling och förnyelse behöver alla medarbetare kompetensutveckling. Behovet av kompetensutveckling diskuteras mellan chef och medarbetare vid det årliga medarbetarsamtalen och varje chef med budgetansvar har en post för kompetensutveckling inom avdelningen.

I november-december 2020 genomfördes vid två tillfällen en stressworkshop för chefer och skyddsombud. Föreläsningen, som filmades och

har lagts ut för samtliga medarbetare på intranätet, beskriver stress och stressreaktioner samt verktyg för att motverka och hantera stress. För andra året i rad genomfördes ett kompetensutvecklande ledarskapsprogram inom ramen för Operans ledar- och medarbetarfilosofi.

Utbildningar inom Heta Arbeten, Advanced Responder och hjärt- och lunggräddning (HLR) samt brandskyddsutbildning sker löpande vid behov.

TRYGG OCH SÄKER ARBETSPLATS

På Operan bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete enligt arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2001:1, där medarbetarnas hälsa och säkerhet är ett prioriterat område. Arbetsmiljörisker har identifierats övergripande för verksamheten och nya riskbedömningar sker vid nya projekt och produktioner samt inför planerad förändring av verksamheten. Operan har identifierat scenen som det största riskområdet sett till den fysiska arbetsmiljön. Enligt vad som framkommer i riskbedömningar vidtas åtgärder för att eliminera och begränsa riskerna.

För att undersöka den fysiska arbetsmiljön genomförs varje år skyddsronder på enhetsnivå medan arbetsmiljöarbetet i sin helhet följs upp genom årlig arbetsmiljörevision.

Under 2020 har chefer och skyddsombud alltmer arbetat med arbetsmiljön, vilket bedöms ha lett till ökad medvetenhet och ökat engagemang. Det har genomförts fler riskbedömningar än tidigare år. Baserat på riskbedömningarna har handlingsplaner tagits fram och åtgärder genomförts.

FÖRETAGSHÄLSOVÅRD OCH FRISKVÅRD

Operan har ett eget hälsovårdsteam som arbetar med förebyggande hälso- och friskvård. Målet är att fånga upp tidiga signaler på ohälsa, främja hälsa samt ett långt och hållbart arbetsliv. Dessutom erbjuds samtliga medarbetare friskvård i form av fri

tillgång till Operans träningslokaler och årskort på träningsanläggning till reducerat pris.

Operan har även en intern företagshälsovård samt två externa leverantörer för samtalsstöd för individ respektive chefs- och grupphandledning.

ARBETSSKADOR, TILLBUD, RISKOBSERVATIONER OCH SJUKFRÅNVARO

Operan har ett digitalt verktyg för att rapportera och utreda arbetsskador, tillbud och riskobservationer. Samtliga tillbud och arbetsskador utreds av chef och skyddsombud och redovisas under möten med arbetsmiljökommittén (AMK).

2020 var antalet rapporterade tillbud och skador betydligt lägre än föregående år, vilket bland

annat kan förklaras av reducerad verksamhet kring föreställningar. Sammantaget rapporterades 18 arbetsskador, 10 tillbud och 5 riskobservationer. 4 av arbetsskadorna avser färdolycksfall. I övrigt syns inga tydliga mönster beträffande skadetyper. Inga arbetsskador har medfört längre sjukskrivning eller dödsfall.

TABELL Arbetsskador, tillbud, riskobservationer, 2018–2020 (antal)

	2020	2019	2018	FÖRDELNING MELLAN KÖNEN (%) 2020; KVINNOR / MÄN / KÖN EJ REDOVISAT
Riskobservationer	5	9	4	20 / 0 / 80
Tillbud	10	28	14	10 / 20 / 70
Arbetsskador	18*	26	35	6 / 11 / 1

* Beräknad skadefrekvens totalt är 4,8. Skadefrekvens exklusive färdolycksfall är 3,7. Värdet är beräknat med formeln = 200 000 x antal arbetsskador / antalet arbetade timmar.

TABELL Sjukfrånvaro, 2018–2020 (procent)

SJUKFRÅNVARON FÖRDELAD PER KÖN OCH ÅLDERSGRUPP	2020*	2019	2018
Kvinnor	–	4,1	4,1
Män	–	4,6	4,9
Anställda –30 år	–	3,8	1,4
Anställda 30–49 år	–	3,8	4,1
Anställda 50 år–	–	5,0	5,8
Sjukfrånvaro över 60 dagar av den totala frånvaron	–	43,0	36,9
SJUKFRÅNVARO TOTALT	–	4,3	4,5

*Korrekt data för sjukfrånvaro 2020 kunde inte presenteras när denna redovisning sammanställdes på grund av ett systemfel hos en underleverantör. Operan kommer att arbeta vidare med att analysera sjukfrånvaron för 2020 för att identifiera och utreda fördelning mellan kön och ålderskategorier samt eventuella mönster sett till bakomliggande frånvarorsaker

Ansvarstagande för KLIMAT & MILJÖ

Operans verksamhet påverkar både miljö och klimat. Störta delen av påverkan uppkommer vid drift och skötsel av fastighet, genom material- och kemikalieanvändning vid framställandet av nya produktioner samt resor och transporter.

Som statligt bolag ska Operan agera förebild, även vad gäller hänsynstagande till miljö. I hållbarhetspolicyn anges att Operan ska eftersträva ett modernt resurstänkande och etiskt ansvar för människor och miljö. Inför 2021 har Operan antagit mål i hållbarhetsplanen som ligger till grund för utvecklingen av kommande års klimat- och miljöarbete.

Miljöarbetet på Operan innefattar hänsyn till miljö och klimat i produktionsprocessen, energieffektivisering vid fastighetsskötsel samt ansvarstagande vid kemikaliehantering. Vid resor, transporter och material görs medvetna val för att begränsa miljö- och klimatpåverkan. I syfte att minska risken för skador på såväl människor som miljö tillämpas försiktighetsprincipen och Operan ställer riktade miljökrav vid inköp och upphandling. Avfall som uppkommer i verksamheten sorteras enligt fastställda instruktioner för att möjliggöra materialåtervinning samt energiutvinning. Operan samarbetar med sina hyresvärdar för att ytterligare utveckla avfallshanteringen och minska energiförbrukningen i fastigheterna. All inköpt el är miljömärkt.

De restriktioner som infördes under året bedöms överlag haft en positiv inverkan på Operans miljö- och klimatpåverkan.

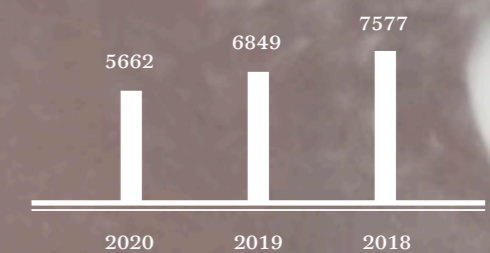
MINSKAD KLIMATPÅVERKAN

Under 2020 genomgick verksamheten en digital omställning där digitala möten fått stort genomslag. Samtidigt minskade antalet resor och transporter kraftigt, till följd av reducerad verksamhet och rådande restriktioner. Januari till november gjordes endast 169 resor med tåg och flyg, att jämföra med närmare 1 000 resor 2019. Tjänsteresorna med flyg och tåg beräknas sammanlagt ha medfört ett utsläpp av 28 ton CO₂-e. (koldioxidekvivalenter) under 2020, att jämföra med 110 ton CO₂-e. 2019.

Med fokus att minska verksamhetens energianvändning genomfördes endast mindre fastighetsåtgärder under 2020. Däremot forcerades ventilationen i Operans lokaler, med syfte att öka luftflöden och därmed reducera smittrisker.

Vid uppföljning av förbrukad mängd energi, innefattande fjärrvärme, fjärrkyla och el syns en successiv minskning av förbrukad energi. 2020 minskade energiförbrukningen med 17 procent relativt 2019.

DIAGRAM *Energiförbrukning, 2018–2020 (MWh)*

Totalvärdet omfattar energianvändning i Operahuset och Gäddviken, Nacka innefattande el, fjärrvärme och fjärrkyla. 2019 års data har justerats i relation till vad som redovisats i tidigare hållbarhetsredovisning.

Som nästa steg i Operans klimatarbete har hållbarhetsgruppen under 2020 diskuterat genomförandet av en klimatanalys. Innan årets slut fattades beslut att genomföra analys med fokus på produktioner och produktionsprocess. Ett arbete med att reducera Operans klimatavtryck inleds 2021 för att vidareutvecklas under kommande år. Operan har även som ambition att framöver redovisa verksamhetens klimatpåverkan med stöd av GRI-indikatorer.

MODERNT RESURSTÄNKANDE

Återbruk och återanvändning av material har länge varit en naturlig del av Operans verksamhet och något som är vanligt förekommande inom scenbranschen. När nya produktioner framställs används kostymer, scenmaterial och rekvisita från tidigare produktioner.

Under 2019 påbörjades arbetet med den nyskrivna svenska operan *Löftet*, med planerad premiär 2020. Produktionen är Operans första »återvinningsopera« och ett pilotprojekt med målsättningen att använda största möjliga andel återvunnet material vid framtagandet av kostym, scenografi och rekvisita. På grund av rådande restriktioner planeras premiären till januari 2022. Produktionen syftar till att undersöka hur långt återbruk är möjligt men även belysa hållbarhetsfrågan och dess relevans.

ÅTERVINNING & AVFALLSHANTERING – EN SJÄLVKLARHET

Material från produktioner som inte längre kan eller är lämpligt att spara sorteras ut för att möjliggöra materialåtervinning och energiutvinning. Operan anordnar även kostymutförsäljningar, omkring vart tredje till vart femte år (senast 2018).

Uppföljning visar att genererade avfallsmängder 2020 ligger kvar på samma nivåer som tidigare år men ökat något jämfört med 2019. En av anledningarna är förberedelserna inför kommande flytt av Operans verkstäder. Värt att notera är en ökad återvinningsgrad av material.

TABELL *Avfallsmängder, 2018–2020 (ton)*

	2020	2019	2018
ICKE-FARLIGT AVFALL TOTALT	291,5	288,5	329,3
Återvinning	176,0	56,1	86,1
Förbränning	108,4	164,6	190,6
Deponi	0	67,8	52,6
FARLIGT AVFALL TOTALT	7,0	8,5	9,7
Deponi	7,0	8,5	9,7

För att bidra till en ökad återanvändning av material har Operan under hösten 2020 ingått ett nytt samarbete med övriga musei- och konstverksamheter i Stockholm, samordnat av Kulturförvaltningen. Samarbetet, som kallas Materialmagasinet, kommer att utvärderas 2021.

KEMIKALIEHANTERING

I Operans verkstäder sker en viss kemikalieanvändning. I möjligaste mån undviks hantering av farliga ämnen som exempelvis lösningsmedel, epoxiplaster och polyuretanskum och om möjligt används miljövänliga och miljömärkta produkter. Den hantering av lösningsmedel som ändå behövs utförs i ett slutet system med relevant skyddsutrustning. Spill tas till station för miljöfarligt avfall och vattenbase-

rade färgrester avskiljs i eget system innan vattnet går vidare till avloppet.

Operan har minskat mängden kemikalier som hanterats under de senaste åren och fortsätter att följa utvecklingen av mer hållbara alternativ och arbetsmetoder.

Ansvarsfull EKONOMI

Operan är ett statligt helägt aktiebolag. Verksamheten syftar inte till att ge överskott eller utdelning. Däremot ska Operan, enligt sitt uppdrag, ha ett eget kapital som ger en stabil grund för verksamheten.

EKONOMISKT RESULTAT 2020

Under 2020 har en reducerad publikverksamhet resulterat i kraftigt minskade intäkter. I december 2019 fattade regeringen beslut om ett statligt bidrag till Operan om 510,5 mkr (2019: 498,1) för verksamhetsåret 2020. Under våren fattade regeringen ett beslut om ytterligare bidrag på 40,0 mkr som kompensation för bortfall av biljettintäkter på grund av coronapandemin under året. Restriktionerna avseende den pågående pandemin har skärpts och förlängts in i 2021 och med anledning

av detta bedöms det att begränsningar i publiken kommer kvarstå under hela våren 2021. Mot den bakgrunden har bolaget balanserat 18,5 mkr av detta engångsbidrag till första halvåret 2021. Under 2020 har 21,5 mkr intäktsförts. I samband med stängningen vidtog Operan kraftfulla åtgärder för att hålla kostnaderna nere. Operans egna kapital uppgick per 2020-12-31 till 60,0 mkr (2019: 39,2) med en soliditet om 18 procent (2019:12).

TABELL
Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde (mkr)

	2020	2019	2018
<i>Intäkter¹</i>	573,5	620,7	594,5
SUMMA TILLSKAPAT EKONOMISKT VÄRDE	573,5	620,7	594,5
<i>Fördelat ekonomiskt värde</i>			
<i>Rörelsekostnader</i>	-153,4	-178,0	-158,9
<i>Löner och ersättningar till anställda²</i>	-383,3	-412,9	-409,5
<i>Betalningar till finansärer</i>	-0,9	-1,5	-1,5
SUMMA FÖRDELAT EKONOMISKT VÄRDE	-537,6	-592,4	-569,9
BEHÅLLET EKONOMISKT VÄRDE³	35,9	28,3	24,6

¹ Omfattar statligt bidrag, biljettförsäljningar, intäkter från sponsorer samt diverse intäkter som uthyrningar, turnéer med mera

² Inklusivt arbetsgivaravgifter och löneskatt på pensioner

³ Summan ska täcka investeringar som behöver göras av konstnärlig karaktär samt i fastighet och teknik

DELFINANSIERING GENOM DONATIONER

Vid sidan av det statliga anslaget bidrar sponsring och donationer till finansiering av verksamheten. Bland annat har partnersamarbeten och donationer möjliggjort genomförandet av flera projekt inom Operans barn- och ungdomsverksamhet. Operan strävar efter att samarbeta med företag och partners som delar Operans kärnvärden; *konstnärlig kvalitet, orädd, välkomnande* och *tidlös* men avstår från samarbeten med organisationer som kan uppfattas som diskriminerande eller företräda områden som kan anses skadliga, såsom företag verksamma inom krigsindustri/pornografi/vadslagning eller företag som inte följer kraven på mänskliga rättigheter.

Under 2020 fortsatte Operans partnerskap med Wallenius Lines, vilket möjliggjort genomförandet av flera projekt inom Operans barn- och ungdomsverksamhet.

»Vi är mycket stolta över vårt nyskapande och innovativa projekt, POCKET OPERA som vi tillsammans med Wallenius Lines håller på att ta fram under en tre-års period. En opera för barn och unga att ta del av i hela Sverige «

– Anna Karinsdotter

KONSTNÄRLIG CHEF, UNGA PÅ OPERAN

Operan fortsatte även partnerskap med Savana som företagsvän, som också stödjer och utvecklar verksamheten.

Operan har även ett uppskattat och nära samarbete med ett flertal privatpersoner. Medlemskap i Operans Donationsfond ger en plattform för engagemang samt stöd till den konstnärliga utvecklingen. Det finns även möjlighet att donera valfritt belopp via Operans hemsida.

Under förra året uppnåddes insamlingsmålet och tack vare donationer kunde Operan bland annat göra inköp av tåspetskor och instrument samt producera tre avsnitt av webbserien *Det magiska huset*.

INKÖP OCH ANSVARSTAGANDE I LEVERANTÖRSLEDET

För att bedriva verksamheten på ett framgångsrikt sätt behöver Operan anlita olika leverantörer. Behovet är brett och därmed är leverantörskedjan komplex. Operan köper varor och tjänster från

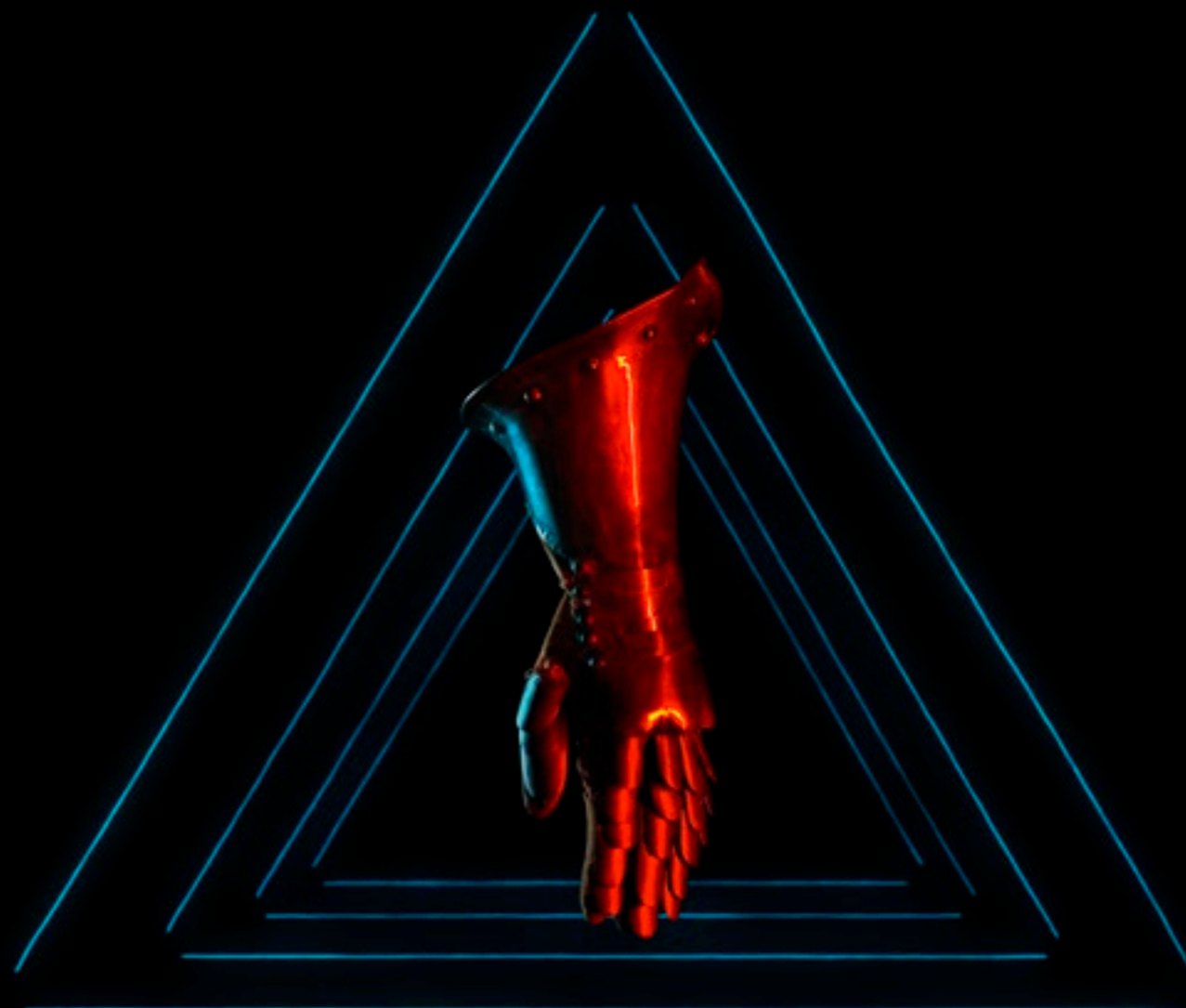
omkring 800 olika leverantörer, allt från konstnärliga inköp såsom beställning av till exempel musik, libretto, scenografi, koreografi och regi till rent administrativa och verksamhetsstödjande anskaffningar inom bland annat HR, IT, Fastighet och Kommunikation. Leverantörerna finns förutom i Sverige i främst europeiska länder som Tyskland och England, vilka har nischade leverantörer inom scenkonst och -teknik.

Operans inköp ska kännetecknas av affärsmässig korrekthet, objektivitet och ärlighet med iakttagande av god affärssed. Operan lyder under Lagen om offentliga upphandlingar (LOU) och har sedan många år en inköbspolicy. Vid val av leverantör beaktar Operan hållbarhetsaspekter, såsom miljöhänsyn och socialt ansvarstagande. Under året har Operan arbetat med att utveckla och fastställa en ny uppförandekod för leverantörer. Koden lanseras under 2021 och kommer tillämpas för samtliga leverantörer som Operan upphandlar.

Inför varje större upphandling analyserar Operan aktuell bransch för att identifiera möjliga hållbarhetsrisker. Analysen resulterar i fastställande av sociala, etiska, miljö- eller andra hållbarhetskrav samt avtalsvillkor. Operan vill verka för ökad social hållbarhet och bättre arbetsvillkor varför krav ställs som uttrycker nolltolerans beträffande diskriminering på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning eller av sådana skäl otillbörlig särbehandling av arbetstagare eller arbetssökande.

För att få stöd vid kravställan om mer komplexa varor och tjänster, såsom flygresor eller mobiltelefoner, har Operan valt att göra avrop från Statens inköpscentral vid Kammarkollegiets (SIC) statliga ramavtal. Det innebär effektiviseringar i form av tidsbesparing och mer förmånliga villkor men även fördelen att SIC, som upphandlar stora volymer, kan ställa mer ambitiösa hållbarhetskrav än vad som är möjligt för en mindre upphandlande enhet.

Under året har en entreprenadupphandling inletts för uppförandet av ett nytt produktionscenter i Flemingsberg, där krav ställts på att byggnaden ska certifieras enligt miljöcertifieringssystem BREEAM-SE Bespoke, nivå Very good. Med stöd av Kammarkollegiets ramavtal har Operan under 2020 även tecknat ett nytt avtal med en resebyrå. Förhoppningen är att genom den nya leverantören få bättre uppföljning av genomförda resor samt stimulera Operans medarbetare till ett klimatsmart resande.

ÅTGÄRDER MOT KORRUPTION

För att minska risker för mutor och korruption arbetar Operan löpande med intern information till medarbetare som har kontakt med leverantörer, beslutanderätt eller har möjlighet att påverka val av leverantörer. Alla nyanställda, som på något sätt ingår i Operans inköpsorganisation, erhåller lämplig utbildning.

Med syfte att minska risken för korruption har Operan sedan ett antal år en policy mot mutor och

andra otillåtna förmåner. Hösten 2020 publicerade Institutet mot mutor en ny kod för anti-korruption och Operan kommer uppdatera sin anti-korruptionspolicy under 2021. I anslutning till Operans interna uppförandekod införs under 2021 en visselblåsartjänst i syfte att bland annat minska risken för korruption.

Under 2020 har inga incidenter kring korruption kommit till ledningens kännedom (2019: 0, 2018: 0).

Efterlevnad av LAGAR & DIREKTIV

Att uppfylla lagkrav ser Operan som en självklarhet och en miniminivå för hållbarhetsarbetet. Operan genomför löpande bevakning av lagar och krav, innefattande lagändringar relevanta för Operan.

Under 2020 har inga incidenter eller händelser noterats som inneburit avvikelser mot lagstiftning eller frivilliga krav eller policyer gällande kunders hälsa och säkerhet. Operan har heller inte tilldömts några monetära sanktioner till följd av brott mot

gällande lagar och bestämmelser och har inte blivit stämd vid domstol eller konfliktlösningsinstitut. Detsamma gäller för 2019 och 2018. Däremot bedöms förbättringspotential finnas för tillgänglighetsanpassning av hemsidan och intranätet.

OM REDOVISNINGEN

Operan ska enligt årsredovisningslagen (ÅRL) sammanställa en hållbarhetsrapport. I enlighet med ÅRL 6 kap 11 § har Operan valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från den legala årsredovisningen avskild rapport. Denna hållbarhetsredovisning utgör således bolagets lagstadgade hållbarhetsrapport och är en fristående del av förvaltningsberättelsen för Kungliga Operan AB med organisationsnummer 556190-3294. Hållbarhetsredovisningen redogör för verksamhetens arbete och resultat inom miljö, sociala förhållanden och personal, respekt för mänskliga rättigheter, barns rätt till kultur samt motverkande av korruption. Hållbarhetsrisker beskrivs löpande i redovisningen i de avsnitt där väsentliga risker identifierats. För en beskrivning av Operans affärsmodell hänvisas till årsredovisningen.

Operans hållbarhetsredovisning är framtagen i enlighet med Global Reporting Initiative (GRI Standards), tillämpningsnivå Core. Hållbarhetsredovisningen publiceras årligen, senast publicerad i april 2019. Denna redovisning omfattar kalenderåret 2020. Hela Operans verksamhet omfattas av redovisningen.

Hållbarhetsredovisningen är översiktligt granskad av Operans revisor som är en extern part vars ansvar har varit att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på genomförd granskning samt lämna ett yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Granskningen har utförts på uppdrag av styrelsen för Operan. Revisorns rapport återfinns i slutet av detta dokument.

STYRELSEN I SIN HELHET BEKRÄFTAR, UTIFRÅN SIN BÄSTA KUNSKAP OCH ÖVERTYGELSE, FÖLJANDE

- Hållbarhetsrapporten har upprättats enligt årsredovisningslagen.
- Hållbarhetsrapporten innehåller inga väsentliga felaktiga uppgifter, inga väsentliga uppgifter har utelämnats och alla uppgifter är förenliga med innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Stockholm den 24 mars 2021

Lena Olving
ORDFÖRANDE

Anders Bäck

Eva Halvarsson

Örjan Wikforss

ARBETSTAGARREPRESENTANTER

Johan Edholm

Birgitta Svendén
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Chrissie Faniadis

Kasper Holten

Maria Nyström

GRI-INDEX

ALLMÄNNA STANDARDINDIKATORER	SIDA	KOMMENTARER T EX AVGRÄNSNINGAR
102-1: Organisationens namn	3	
102-2: De viktigaste aktiviteterna, produkterna och eller tjänsterna	3	
102-3: Lokalisering av organisationens huvudkontor	3	
102-4: Länder som verksamheten har verksamhet i	3	
102-5: Ägarstruktur och företagsform	3	
102-6: Marknader där organisationen är verksam	3	
102-7: Organisationens storlek		Se Kungliga Operans Årsredovisning 2020, sid 3.
102-8: Medarbetardata	44-45	
102-9: Organisationens leverantörskedja	56	
102-10: Väsentliga förändringar under redovisningsperioden		Inga väsentliga förändringar har förekommit.
102-11: Hur organisationen följer försiktighetsprincipen	51	
102-12: Externa regelverk, standarder, principer som organisationen omfattas av/stödjer	14-16, 19, 22, 58-59	
102-13: Medlemskap i organisationer och sammanslutningar	25	
102-14: Uttalande av VD/ordförande	6	
102-16: Organisationens värderingar, principer, standarder, uppförandekod och etiska policys	14-19	
102-18: Organisationens bolagsstyrning		Se Kungliga Operans Årsredovisning 2020, sid 19-24.
102-40: Organisationens intressenter	21	
102-41: Andel av personalstyrkan som har kollektivavtal	43	
102-42: Principer för identifiering och urval av intressenter	20-21	
102-43: Former för intressentengagemang	20-25	
102-44: Väsentliga områden som lyfts via kommunikation med intressenter	20-25	
102-45: Organisationsstruktur samt redogörelse för enheter som ingår eller exkluderas		Se Kungliga Operans Årsredovisning 2020, sid 13.
102-46: Process för definition av innehållet i redovisningen	16	
102-47: Väsentliga områden	17	
102-48: Effekt av och orsak till omräkning/ändring av data/info	51	Redovisning av energianvändning för 2019 har justerats i relation till vad som redovisades samma år.
102-49: Väsentliga förändringar jämfört med tidigare redovisningar	16	
102-50: Redovisningsperiod	59	
102-51: Datum för publicering av senaste redovisningen	59	
102-52: Redovisningscykel		Ettårig, kalenderår
102-53: Kontaktperson för redovisningen	2	
102-54: Rapportering i enlighet med GRI Standards Core/Comprehensive	59	
102-55: GRI-innehållsindex	61-63	
102-56: Policy och rutiner för extern granskning	59	

VÄSENTLIGA ASPEKTER OCH RESULTATINDIKATORER	SIDA	KOMMENTARER T EX AVGRÄNSNINGAR
SAMHÄLLENGAGEMANG OCH -UTVECKLING		
<i>103-1 – 103-3: Hållbarhetsstyrning</i>	14-19, 40-41	
<i>Operan: Antal genomförda aktiviteter för att skapa diskussion och sprida kunskap kring aktuella samhällsfrågor som anknyter till produktionen</i>	41	
BEVARA OCH SKAPA NYTT KULTURARV		
<i>103-1 – 103-3: Hållbarhetsstyrning</i>	14-19, 26-28, 34-35	
<i>Operan: Antal klassiska verk, nyskrivna verk och antal beställningsverk</i>	35	
<i>Tillgänglighet till Operans utbud för hela samhället</i>		
<i>103-1 – 103-3: Hållbarhetsstyrning</i>	14-19, 27-31, 33, 36-39	
<i>Operan: Antal radio- och TV-sändningar, digitala sändningar, turnéer och gästspel samt Antal föreställningar och aktiviteter för barn och ungdom</i>	28-31, 37-39	
<i>Operan: Antal skapande skola-aktiviteter</i>	38-39	
MÅNGFALD HOS PUBLIK OCH BESÖKARE		
<i>103-1 – 103-3: Hållbarhetsstyrning</i>	14-19, 26-31, 33	
<i>Operan: Publik via digitala satsningar, antal barn och unga besökande, andel förstagångsbesökare och andel i åldersgrupper under 40 år</i>	28, 30-31, 37, 39	
KUNDNÖJDHET		
<i>103-1 – 103-3: Hållbarhetsstyrning</i>	32	
<i>Operan: Resultat av undersökningar för mätning av kundnöjdhet</i>	32	
HÄLSA OCH SÄKERHET – PUBLIK OCH MEDARBETARE		
<i>103-1 – 103-3: Hållbarhetsstyrning</i>	47	
<i>403-1: Ledningssystem för arbetsmiljö</i>	47	
<i>403-2: Risker</i>	42-43, 46-47	<i>Medarbetare har alltid rätt att gå ifrån riskfyllda situationer och miljöer, utan risk för repressalier.</i>
<i>403-3: Arbetsmiljötjänster</i>	47	
<i>403-4: Medarbetarnas involvering i arbetsmiljöfrågor</i>	13, 22, 42-43, 46-47	
<i>403-5: Medarbetarnas utbildning avseende hälsa och säkerhet</i>	46	
<i>403-6: Främjande av medarbetarnas hälsa</i>	47	
<i>403-7: Förebyggande och begränsning av arbetsmiljöeffekter direkt kopplade till affärsrelationer</i>		<i>Hanteras inom ramen för ordinarie arbetsmiljöarbete. Inga specifika risker bedöms förekomma kopplat till Operans partners.</i>
<i>403-9_ Arbetsrelaterade skador</i>	48	
<i>416-2: Incidenter av bristande efterlevnad av regler gällande hälsa och säkerhet för produkter och tjänster</i>	58	

VÄSENTLIGA ASPEKTER OCH RESULTATINDIKATORER	SIDA	KOMMENTARER T EX AVGRÄNSNINGAR
DELAKTIGHET, DIALOG OCH SAMVERKAN		
<i>103-1 – 103-3: Hållbarhetsstyrning</i>	20-25, 42-43	
<i>Operan: Resultat medarbetarundersökningen</i>	43	
VARIATION, JÄMSTÄLLDHET OCH ICKE-DISKRIMINERING		
<i>103-1 – 103-3: Hållbarhetsstyrning</i>	14-19, 42-48	
<i>405-1: Sammansättning av styrelse och ledning samt uppdelning av andra anställda efter kön</i>	45	
<i>405-2: Procentuell löneskillnad mellan män och kvinnor per personalkategori och region</i>	46	
<i>406-1: Antal fall av diskriminering</i>	46	
ANSTÄLLNINGSVILLKOR		
<i>103-1 – 103-3: Hållbarhetsstyrning</i>	42-45	
<i>401-1: Antal och andel nyanställda och personalomsättning</i>	44-45	
KOMPETENSUTVECKLING		
<i>103-1 – 103-3: Hållbarhetsstyrning</i>	22, 46	
<i>404-3: Andel anställda som får regelbunden utvärdering och uppföljning av presentation</i>	43, 46	<i>Operan saknar tillförlitlig statistik över hur många som erhållit årligt medarbetarsamtal 2020. Medarbetarundersökningen påvisar en andel men utan 100-procentig svarsfrekvens bedöms inte undersökningen ge ett tillförlitligt värde.</i>
RESURSANVÄNDNING OCH KLIMATPÅVERKAN		
<i>103-1 – 103-3: Hållbarhetsstyrning</i>	14-19, 50-53	
<i>306-2: Typ av avfall och hanteringsmetod</i>	53	
EKONOMISKA RESULTAT		
<i>103-1 – 103-3: Hållbarhetsstyrning</i>	54-56	
<i>201-1: Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde</i>	55	
<i>201-4: Väsentligt finansiellt stöd från den offentliga sektorn</i>	55	
EFTERLEVAD AV LAGAR OCH BESTÄMMELSER SAMT ANTI-KORRUPTION		
<i>103-1 – 103-3: Hållbarhetsstyrning</i>	57-58	
<i>205-3: Åtgärder som vidtagits på grund av korruptionsincidenter</i>	57	
<i>419-1: Monetärt värde av betydande böter och det totala antalet icke-monetära sanktioner till följd av brott mot gällande lagar och bestämmelser</i>	58	

Revisorns rapport över översiktlig granskning av Kungliga Operan AB:s hållbarhetsredovisning samt yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till Kungliga Operan AB, org.nr 556190-3294

INLEDNING

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Kungliga Operan AB (Operan) att översiktligt granska Operans hållbarhetsredovisning för år 2020. Företaget har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning på sidan 59-63 i detta dokument varav den lagstadgade hållbarhetsrapporten definieras på sidan 59.

STYRELSENS OCH FÖRETAGSLEDNINGENS ANSVAR

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen inklusive den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med tillämpliga kriterier respektive årsredovisningslagen. Kriterierna framgår på sidan 59 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivet av GRI (Global Reporting Initiative) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

REVISORNS ANSVAR

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning och lämna ett yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Vårt uppdrag är begränsat till informationen i detta dokument och den historiska information som redovisas och omfattar således inte framtidsorienterade uppgifter.

Vi har utfört min vår översiktliga granskning i enlighet med ISAE 3000 Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. Vi har utfört vår granskning avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. En översiktlig granskning och en granskning enligt RevR 12 har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionsred i övrigt har.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till Operan enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen

grundad på en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av hållbarhetsredovisningen utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för våra uttalanden nedan.

Jennifer Rock-Baley
AUKTORISERAD REVISOR

UTTALANDEN

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

En lagstadgad hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 24 mars 2021

Ernst & Young AB

Marianne Förander
SPECIALISTMEDLEM I FAR

ANSVARIG UTGIVARE *Birgitta Svendén*
PROJEKTLEDARE *Tomas Hultman*
REDAKTION *Torbjörn Eriksson, Helena Lindroth,
Ulrika Öhrner*
BILDREDAKTÖR *Frida Drake*
GRAFISK FORM *Magnus Israelsson*
HÅLLBARHETSREDOVISNING *Nicole Klemets, Ramboll*

FOTO

SID 3 *Markus Gårder*
SID 4–5 *Markus Gårder*
SID 7 *Tobias Regell*
SID 8–9 *Fredrik Sandberg/TT*
SID 10–11 *Nils-Emil Nylander*
SID 12–13 *Elisabeth Töll*
SID 14–15 *Kristoffer Thessman*
SID 16 *Triangel*
SID 17 *Triangel*
SID 18–19 *Markus Gårder*
SID 20–21 *Markus Gårder*
SID 22–23 *Skärmbild från Tv4 Nyhetsmorgon*
SID 25 *Mingel Tristessa Izabella Englund*
SID 26–27 *Markus Gårder*

